



## NY ARVELOV TRER I KRAFT: HVA TRENGER DU Å VITE?

I denne spalten får LIVEIN's lesere høre om juridiske forhold som kan være aktuelle i tiden fremover. Send meg gjerne en e-post ([omo@aomo.no](mailto:omo@aomo.no)) om du har spørsmål eller trenger advokat.

### DEN NYE ARVELOVEN

Stortinget vedtok i 2019 ny arvelov som skal erstatte arveloven fra 1972. Den ventes å tre i kraft nå frem mot sommeren i 2020. Nedenfor skal jeg gå gjennom de viktigste arverettslige reglene du bør kjenne til for å planlegge for fremtiden. (Vurder gjerne samtidig om du bør opprette fremtidsfullmakt. Slike har jeg omtalt i tidligere versjoner av LIVEIN.)

### KOMMER ARVEAVGIFTEN TILBAKE?

For tiden er det ingen arveavgift. Dette

gjør det enkelt å planlegge generasjonsskifte ved å gi forskudd på arv uten at dette utløser avgifter. (Mrk. at det kan bli skatt, f.eks. gevinstskatt hvis et barn får en eiendom og selger den med gevinst.) Mange frykter at arveavgiften vil bli gjeninnført etter neste valg. For å være sikker kan det være fornuftig å gi eventuelle gaver før neste valg.

### FORMKRAVENE TIL TESTAMENT ER I HOVEDSAK UENDRET

Det gjelder fortsatt strenge formkrav for testamenter. Om de ikke følges er disposisjonen ugyldig.

### ENDREDE REGLER OM HVOR MYE BARN SKAL HA I PLIKTDELSARV?

I mange år har regelen vært at barnas pliktdelelsarv er 2/3 av det hhv. far og mor etterlater seg ved sin død, men oppad begrenset til MNOK 1 pr. barn pr. forelder.

Grensen på MNOK 1 er i den nye loven endret til MNOK 1,5 (15 x folketrygdens grunnbeløp som p.t. utgjør kr. 99.858).

Det var foreslått mye større endringer i pliktdelelsreglene, men de ble ikke vedtatt.



advokat øyehaug as

Advokat Olav Marius Øyehaug driver advokatpraksis på Holmen Senter i Asker. Han bistår privatpersoner og selskaper med rådgivning og tvisteløsning. Han har arbeidet med dette i over 20 år, blant annet som partner i et av Norges største advokatfirmaer.

### RETT TIL Å BESTEMME HVEM SOM SKAL HA HVA, UAVHENGIG AV PLIKTDELSREGLENE

En endring i den nye loven er at foreldre i testament kan bestemme hva barn skal motta selv om det strider mot pliktdelelsreglene.

Den verdimessige grensen, som gjennomgått over, ligger fast. Men en mor som f.eks. eier et hus til MNOK 10 og har to barn, A og B, kan bestemme i testament at huset skal tilfalle A alene, mot at A utbetaler til B det A har fått for mye i arv (f.eks. MNOK 5, hvis mor vil de skal ha like mye). Mor kan f.eks. også bestemme at A skal motta sin arv i kontanter.

Den nye loven gir arvelater større rett til i testament å fastsette begrensninger for arvingens rådgighet over arven.

### FORTSATT BEHOV FOR Å SIKRE SAMBOER ARVERETT GJENNOM TESTAMENT

Arveloven fra 2019 gjør ingen vesentlige endringer i samboeres arverett. De arver ikke, som gifte gjør, ¼ av ektefellens formue, og de har ikke samme retten til å sitte i uskifte. For å sikre din samboer arv bør du derfor fortsatt opprette testament.

### HVILKE GAVER SKAL HENSYNTAS VED SKIFTE?

Mens du lever kan du fritt gi bort din formue som gave. Som giver må du selv bestemme om og evt. hvordan gaven skal hensyntas ved et fremtidig arveoppgjør. Hvis en mor har barna A og B og i live gir MNOK 1 til A og intet til B, må mor passe på å gi beskjed – fortrinnsvis i testament – om gaven skal hensyntas i hennes senere arveoppgjør eller om det ikke skal hensyntas. Ellers blir det uklarerheter.

### USKIFTET BO, RÅDGIGHET I USKIFTE MV.

For en ektefelle som sitter i uskifte er reglene i hovedsak uendret. Gjenlevende disponerer som en eier over boet. Unntaksreglene, bl.a. regelen som forbyr å gi gaver som «står i misforhold til formuen i uskifteboet», er i hovedsak uendret.

Den lengstlevende ektefellen kan gi fullt eller delvis arveoppgjør av uskifteformuen til en arving bare hvis alle arvingene får en like stor del av sin arv eller har gitt samtykke.

Nytt i loven er at den klargjør at en arving kan kreve bevissikring hvor den lengstle-

vende ektefellen har misbrukt sin rådgighet i uskifteboet.

Det gjelder en ettårsfrist for å ta ut søksmål dersom det er gitt ulovlige gaver. Fristen regnes fra arvingen fikk kjennskap til gaven.

Arvingene kan kreve at uskifteboet skiftes hvis lengstlevende gifter seg eller hatt samboer i minst to år (eller venter barn med samboeren).

*Olav Marius Øyehaug*  
Advokat

Telefon: 9181 3565  
Holmen Senter, 6. etg.  
Vogellund 6 - 1394 Nesbru  
omo@aomo.no www.aomo.no